

سابير رهشيد

- 1956

سابير رهشيد سائح :

- له ساڵی 1956 له ههولير، شه قلاوه له دايم بووه .
- قوتابخانهی سه رهتايی و ناوهندی و نامادهی له ههولير ته واو کردوووه .
- له ساڵی 1981 کۆلیژی یاسا و رامیاری له زانکۆی به غدا ته واو کردوووه .
- له ساڵی 2004 وهک فه رمان به ر له وهزارهتی رۆشنییری و لاوانی حکومهتی هه ریمی کوردستان دامه زراوه و له چه ندین شوینی جیا جیای ئه م وهزاره ته کاری کردوووه .
- له ساڵی 2019 خانه نشین بووه .
- له کاتی منداڵ بووه، با پیری ته مه نی دوو ساڵ گه وره تر نووسیوه بۆ ئه وهی نه وه که ی بیینی جلی سه ربازی له به ر ده کات

و له بهرچاوی نه و گه وره بووه، دهنه له دایک بوونی خوئی سائی
(1958) بووه .

• سه رنوو سه ری گو قاری (مه م) بووه که له سائی
(1991)، له شه قلاوه ده رچوو، که گو قاری کی نه ده بی
رؤ شنبیری بوو ته نیا دوو ژماره ی لیده رچوو ژماره (3) یشی
ناماده ی چاپ بووه، به لام باری دارایی گو قاره که ری گای
چاپ کردنی نه داوه.

• ده سته ی نوو سه رانی گو قاری (ده نگاره) بووه که دوای
را په رین له شه قلاوه ده رچوه ته نیا دوو ژماره ی لیده رچوو،
گو قاری کی نه ده بی رؤ شنبیری بوو.

• به ریوه به ری نوو سیینی گو قاری هه ری م بووه، که وه زاره تی
رؤ شنبیری و لاوانی حکومه تی هه ری می کوردستان ده ری کردوو
و بو ماوه ی خولیک له م گو قاره دا کاری کردوو .

• به ریوه به ری نوو سیینی گو قاری (ناسوی فۆلکلور) بووه که
گو قاری کی فۆلکلوری و که له پووری کوردی بووه، که وه زاره تی

رۆشنییری و لاوانی حکوومهتی هه‌ریمی کوردستان ده‌ریکردوو،
گۆقاره‌که (50) ژماره‌ی ئی‌ده‌رچوو، پیرداود مه‌خموری
سه‌رنوو سه‌ری بووه، پاشان له‌گه‌ڵ گۆقاره‌کانی تری وه‌زاره‌تی
رۆشنییری و لاوان وه‌ستاوه، ئه‌و له‌ ژماره (5) هوه تا
وه‌ستانی له‌م گۆقاره‌دا کاریکردوو.

- له‌سائی (1974) هوه ده‌ستی به‌ خویندنه‌وه کردوووه
هه‌ر له‌م سائه‌شه‌وه یه‌که‌م به‌ره‌می خۆی که‌ شیع‌ر بووه له
گۆقاری (رۆشنییری نوێ) دا بلاو کردۆته‌وه، که‌ ئه‌و کاته‌ له
شیوه‌ی رۆژنامه‌ ده‌رده‌چوو و زیاتر هانی گه‌نجانی ده‌دا دوا‌ی
ئه‌وه له‌ سائی (1975) له‌گه‌ڵ هاو‌پێ‌کانی له‌ ئاماده‌یی
کوردستان گۆقاریکیان ده‌رکرد به‌ناوی (کاروان) که‌ ته‌نیا یه‌ک
ژماره‌ی به‌ رۆنیۆ چاپ‌کرا، ئه‌و له‌م گۆقاره‌دا چیرۆکیکی
منداڵانی بلاو‌کرده‌وه. دوا‌ی ئه‌وه بلاو‌کراوه‌یه‌کی دیواریان
به‌ناونیشانی (کاو‌یس ئا‌غا) به‌سه‌رپه‌رشتی مامۆستای زمانی
کوردی ره‌حه‌تی مامۆستا ئه‌مین بلاو‌کرده‌وه، له‌م بلاو‌کراوه‌یه‌دا
یه‌که‌م چیرۆکی خۆی به‌ناونیشانی (شه‌ویکی ژوان) بلاو‌کرده‌وه،

لەم کاتەوه دەستی بەنووسینی چیرۆک کردوووە وازی لەشیر
نووسین هیناوە .

• بۆ ماوەی خولیک دەستە ی نووسەرانی گۆقاری (نووسەری
نوێ) بووە، کە گۆقاریکی ئەدەبی رۆشنییری بووە، یەکیتی
نووسەرانی کورد لقی هەولیر دەریکردوو، لەکاتی ئەودا
رەحمەتی د.عەبدوڵلا حەداد سەرنووسەری بووە، دوایی نەوزاد
رەفەت بووە بەسەرنووسەری گۆقارەکە .

• زیاتر لەبیست کتیبی چاپکراوی هەیە لەبوارەکانی:
رەخنە ی ئەدەبی ، چیرۆک ، رۆمان، نۆقلیت، لیکۆلینەوهی
ئەدەبی و سیاسی و هەروەها بابەتی ئەدەبی و یاسایی و
سیاسی وەرگیڕان.

• چەندین کتیبی جۆراوجۆری ئەدەبی ئامادەیه بۆ چاپ،
خاوەن پرۆژەیهکیشە بەناونیشانی (کتیبخانە ی چیرۆکی
کوردی) کە هەر جارە ی چیرۆکنووسیکی داھینەری کورد بەسەر
دەکاتەوهو چیرۆکە بلاونەکراوهکان و بەرھەمەکانی کۆ

دهکاته وه له گه ل ئیکۆلینه وهی خۆی، چاپی دهکات، تا ئیستا

چهند زنجیرهیه کی له م پرۆژهیه به کتیب چاپکردوو ه .

• له زۆریه ی گۆقارو روژنامه کانی کوردی و عه ره بی

به هه ردوو زمانی کوردی و عه ره بی بابه تی بلاوکردۆته وه.

• چیرۆک و به ره مه کانی بو چهند زمانی ک وه رگی پدراون.

• چیرۆک و رۆمان و کورتیه چیرۆکه کانی چهن دین جار

نامه ی ماسته رو ئیکۆلینه وه ی ئه ده بی و باسی ده رچوونی

زانکۆیی له باره وه نووسراون .

• ئیستا که له هه ولیر ده ژی و شان به شانی کاری ئه ده بی

خه ریکی کاری بازرگانییه و دوکانه که ی بوته شوینی نووسه ر و

هونه رمه ند و رو شنبیران و بوته جیی روونا کبیران و ناویان

له دوکانه که ی ناوه (هزر خانه).

چاپکراوه کانی نووسه ر

- 1- ((؟)) شەش كورته چيروكى كوردى، بە ھاوبەشى
ئەگەل كەمال سەعدى، ھەولير، چاپخانەى شارهوانى، چاپى
يەكەم، 1976، 35 ن .
- 2-خەونە سەوزەكان، چيروكا، بەغدا، چاپخانەى ئوفسىتى
حسام، چاپى يەكەم، 1988، 80 ن.
- 3-مەرگى بازنەيى، نوقلىت، ئە بلاوكراوہكانى بزاقى
رؤشنىيرانى نويخواز، ژمارە (6)، ھەولير، چاپخانەى
وہزارەتى رؤشنىيرى، چاپى يەكەم، 1999، 48 ن.
- 4-بىبلىوگرافىاي چوار ساڭەى گؤقارى (رامان)، بە ھاوبەشى
ئەگەل عەبدوئلا زەنگەنە ئە بلاوكراوہكانى گؤقارى (رامان)،
ھەولير، چاپخانەى وہزارەتى پەرورەدە، چاپى يەكەم،
2000، 413 ن.
- 5-پىناسەى دەستور، ياسايى، د.عەبدولرەزا ئەلتەعان،
وہرگىران ئە عەرەبىيەوہ، ئە بلاوكراوہكانى رىكخراوى

9- ئاوينه، 100 كورتيله چيروك، له بلاوكراوهكانى
كتيبفرۆشى سوران، ههولير، ژماره (55) سليمانى،
چاپخانهى گهنج، چاپى يهكهم، 80، 2005.ن.

10- رۆمانى كوردى – خويندنهوهو پرسىيار، له بلاوكراوهكانى
دهزگاي ئاراس، ژماره (529)، ههولير، چاپخانهى، دهزگاي
ئاراس، چاپى يهكهم، 2007، 360.ن.

11- گىاي سهروهري، چيروك، له بلاوكراوهكانى وهزارهتى
رۆشنبيري، ژماره (298)، ههولير، چاپخانهى وهزارهتى
رۆشنبيري، چاپى يهكهم، 2008، 94.ن.

12- پهيزهكانى تاريكى، كوچيروك، له بلاوكراوهكانى دهزگاي
ئاراس، ژماره (829)، ههولير، چاپخانهى دهزگاي ئاراس،
چاپى يهكهم، 2008، 255.ن.

13- چيروكى كوردى – رهخنهو ليكوئينهوه به دهستكارى و
زيادكردنهوه، له بلاوكراوهكانى ناوهندى ناوير بو چاپ و

بلاوكردنهوه، ژماره (217)، ههولير، چاپخانه

روژه لات، چاپي دووهم، 2016، 164ل.

14- ئاوينه، 100 كورتيله چيروك، به زيادكردي ئيدوان و

نووسينه كاني له باره ي كورتيله چيروكه كان و وه رگيراني

كورتيله چيروكه كان به زماي عه ره بي و توركماني، ئيران،

چاپخانه ي تاران، چاپي دووهم، 2016، 272ل.

15- دهسه لاتي روشنييري، بابته ي روشنييري و سياسي و

ياسايي - ئيران، چاپخانه ي تاران، چاپي يه كه م، 2016،

344ل.

16- شيري مووسا، رومان، له بلاوكر او وه كاني وه زارته ي

روشنييري، ژماره (864)، ههولير، چاپخانه ي وه زارته ي

روشنييري، چاپي يه كه م، 2017، 192ل.

17- كویره ي چاوساغ، رومان، ئيران، چاپخانه ي تاران،

چاپي يه كه م، 2018، 104ل.

18- سه‌دره‌دین عارف نوێکاری چیرۆکی کوردی، له
بلاوکراوه‌کانی ده‌زگای چاپ و په‌خشی سه‌رده‌م، ژماره
(858)، سلیمانی، چاپخانه‌ی ده‌زگای سه‌رده‌م، چاپی
یه‌که‌م، 2018، 118ن.

19- ئینسکلۆپیدیای له‌تیف حامید به‌رزنجی نوێکاری چیرۆکی
کوردی، له‌ بلاوکراوه‌کانی ئه‌کادیمیای کوردی، ژماره (346)،
هه‌ولێر، چاپخانه‌ی زانکۆی سه‌لاحه‌ددین، چاپی یه‌که‌م،
2018، 700ن.

20- شمشیری مووسا، رۆمان، ئێران، چاپخانه‌ی تاران،
چاپی دووهم، 2019، 282ن.

21- دلشاد مه‌ریوانی نوێکاری چیرۆکی کوردی، لیکۆلینه‌وه‌و
ده‌قی ئه‌و چیرۆکانه‌ی له‌ کۆبه‌ره‌هه‌مه‌که‌یدا نین له‌گه‌ڵ
دراما‌کانی، ئێران، چاپخانه‌ی تاران، چاپی یه‌که‌م،
2019، 208ن.

22-كۆپرەى چاوساغ ، رۆمان ، ئىران ، چاپخانى تاران ،
چاپى دووهم ، 2019 ، 194ل.

23-كتىبفرۆش ، رۆمان ، ئىران ، چاپخانى تاران ، چاپى
يەكەم ، 2020 ، 262ل.